

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglaš po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11467.

List za državne nameščence in upokoјence.

Nedeljeno uradovanje.

Zagrebski »Naš Glas«, list za javne nameščence in upokoјence, objavlja naslednji uvodnik, ki bo zanimal tudi naše bralce.

»Kakor iz krogov javnih nameščencev v Sloveniji sploh pogostoma izhaja iniciativa za dobre in koristne reči, tako se je zgodilo tudi tokrat, ko so iz Ljubljane poslali predstavko kraljevski vladi o nedeljenem uradovanju v državnih uradih in zavodih. Gospod minister za socialno politiko je zahtevalo za nedeljeno dnevno delo sprejel in je zanj pridobil pritrdilo gospoda predsednika vlade in ostalih gg. ministrov.

Tako je prišlo do tega, da je predsednik ministrskega sveta in minister za notranje zadeve obvestil z razpisom vse resortne ministre, da bo od 1. maja do 1. oktobra 1932. delovni čas po pisarnah vsak delovnik od pol 8. do pol 14. ure, pod pogojem, da vsi uslužbenci svoje posle redno dovrše, da ne bo nobenih zaostankov, ker prednja odločba ne bo veljala za tiste, ki s svojim delom niso v tekočem. Prav tako je prepuščeno ministrom v svobodno odločitev, da-li bodo prednje uporabili pri vseh uslužbencih svoje stroke, oziraje se na krajevne razmere, značaj službe in po posebnih zakonih določene predpise.

Končno so torej vendar zmagali razlogi, katere so v zadnjem času javni nameščenci neprestano poudarjali napram deljenemu dnevnemu delavnemu času v državnem uradu. Goto-vo je pokazalo izkustvo, da deljeno, dvakratno uradovanje tako s stališča točnega opravljanja poslov kakor tudi z ozirom na fin. gospodarski uspeh ni ne boljše ne koristnejše od prejšnjega nedeljenega, enkratnega uradovanja. Škoda, da ti razlogi že prej niso prišli do izraza, zlasti v zimskem

času, ko so se porabile silne vsote za ogrevanje in razsvetljevanje uradnih prostorov, kar se je moralo dogajati nujno od ranega jutra do poznega večera. Ni dvoma, da bi se bili izognili velikim, in po našem naziranju popolnoma nepotrebnim izdatkom, prihranek bi se bil pa mogel uporabiti za kritje nujnih potreb, v prvi vrsti za ohranitev uradniških plač na prejšnji višini.

Dosledno bi bilo zdaj, da se nedeljeno dnevno poslovanje raztegne prav na vse javne, torej: državne, banovinske in občinske urade v državi, izvzemši primere, kjer tega ne dovoljujejo krajevni interesi ali kakšni drugi vpoštevanja vredni javni razlogi, ter da postane nedeljeno delo pravilo za vse javne urade brez razlike.

Prepričani smo, da se bo v njih opravljal delo tudi za naprej po kakovosti in obsegu enako kakor doslej z edino razliko, da bodo javni nameščenci delali poslej z večjim zanosom, ker vidijo v novi odločbi izraz zaupanja v njihovo sposobnost, znanje in vestnost. To je pa ravno tisto, kar je prvi osnovni pogoj pri vsakem intelektualnem delu, pri katerem se z grožnjami in silo morejo doseči le do- sti manjši uspehi kot pa s taktom in obzirnostjo, ljubeznijo in blagohotnostjo.

Že zdaj je treba naglasiti, da je nujna potreba, da se nedeljeno uradovanje trajno obdrži v vseh javnih uradih in zavodih, kakor je to izvedeno tudi v drugih naprednih državah. Prepričani smo, da bo današnja kraljevska vlada že po izkustvih, katere si je doslej pridobila v tem vprašanju, to odločbo kot splošno koristno obdržala v veljavi ne samo za časa poletne dobe, temveč skozi vse leto.

Stalni nameščenci za svoj obstoj.

Akcijski odbor strokovnih organizacij državnih in zasebnih uslužben- cev, upokoјencev in delavcev je skli- cal za dan 12. maja zborovanje v veli- ki dvorani hotela Uniona v Ljubljani. Na zborovanju naj bi se obravnavalo uradniško vprašanje v splošnem, pose- be pa je bil namen, da organizirani uslužbenci izrazijo svoje zahteve gle- de pobijanja draginje, zlasti stan- ovanjskih najemnin.

Važnega zborovanja se je, žal, udeležilo le razmeroma prav pičlo šte- vilo državnih in javnih uslužbencev. Kriva je temu predvsem značilna splošna brezbriznost, ki vlada zadnje čase v vrstah stalnih uslužbencev, zlasti še med državnimi nameščenci, de- loma pa tudi nezadostna propaganda za zborovanje, o katerem prav mnogi uslužbenci sploh vedeli niso, da se vrši.

Zborovanje je otvoril načelnik g. Ivan Deržič, ki je poudarjal, da se je gospodarska kriza zadnji čas spet poslabšala. Narodna skupščina je spre- jela sicer več zakonov za omiljenje gospodarskega položaja in je bil tudi državni proračun znatno okrnjen. To se je doseglo zlasti z znižanjem urad- niških prejemkov. Državni uslužbenci so pričakovali, da bodo bremena, ka- tera sedanjí težki časi nalagajo celo- kupnosti, pravično in sorazmerno raz- deljena med vse sloje naroda, kar se pa ni zgodilo. Zato je treba, da orga- nizirani stalni uslužbenci na to opozo- re vlado, Ban dr. Marušič je sicer v tem oziru zelo inicijativno posegel, da zavaruje nižje sloje, zlasti državno uslužbenstvo z zakonskimi ukrepi, ki

naj bi onemogočili sedanje pretirane najemnine in dosegli znižanje cen živ- ljenskih potrebščin, toda vidnih uspe- hov doslej še nismo pričakali.

Glavno poročilo o stanovanjskem vprašanju je podal ravnatelj g. Josip Reiser. Uvodoma je naglašal, da so naši današnji, aktivitetni in pokoj- ninski prejemki, do 50% pod zlato pariteto, cene posameznih najpotreb- nejših življenskih potrebščin pa za 100 do 200% nad zlato pariteto. Zato je ves naš življenski položaj zelo globo- ko pod nivjem, kakor je bil kdajkoli v predvojnih normalnih razmerah. Dr- žavno uslužbenstvo je sicer priprav- ljeno prenašati sleherne žrtve za okre- pitev države, pričakuje pa upravičeno, da se bodo bremena enakomerno raz- delila med vsemi plastmi prebivalstva. Pocenitve nekaterih živih konzument- je, državnih uslužbenci, zlasti v večjih krajih, prav nič ne občutijo, ker te dobičke poberejo vmesni posredovalci. Cene oblačil in obutve, najemnine, izdatki za zdravniško pomoč, za slu- žinčad itd. niso prav nič padle, tako da event. neznatno znižanje življenskih cen za nas sploh ne pride v poštev. S padcem cen torej znižanja naših dra- ginjskih doklad ni mogoče utemeljiti. Letošnje znižanje naših prejemkov je zato v bistvu prav za prav le prisilna oddaja premoženja, ki je bila odreje- na čisto izjemoma, samo za državne uslužbence. Druge sloje je zakonoda- ja v zadnjem času na razne načine za- varovala pred nadaljnim propadanjem, dočim se nam napoveduje še novo znižanje prejemkov. Upanje, da se zaradi zmanjšanja naših plač same po

sebi znižajo najemnine in da cene na splošno padejo, se ni uresničilo. Pro- stovoljno tega menda ne bomo doča- kali, ker takih patrijotov med pridobitniki danes ni več. Državni usluž- benci nismo pozvani, da se pečamo z ureditvijo cen, temveč je dolžnost dr- žave, da svojim uslužbencem da tolik- šne plače, da zadoščajo za eksistenčni minimum.

Glede pretiranih najemnin more pomagati samo zakonska zaščita na- jemnikov, ki pa mora priti prej nego reguliranje naših prejemkov. Pomisliti treba, da nismo mi imeli nikdar kon- junkture od začetka vojne ssem, da bi si mogli kaj prihraniti za slabše ča- se. Vendar smo postali baš mi prva žrtev skrčenega drž. proračuna.

O pokojninah je poročevalec na- glašal, da vladajo napačni pojmi, češ da so nekaka miloščina. Pokojnine so bistveni del naših službenih prejem- kov. Zanje smo plačevali prispevke v pokojninski sklad, zaradi njih so naše plače mnogo manjše kot v drugih jav- nih ali zasebnih službah, tako da se more reči, da vsak državni uslužbenec ves čas, dokler je v službi in še kot upokoјenec, plačuje do 30% svoje pla- če za starostno zavarovanje. S pokoj- ninami se nam vrača samó del naših dajatev, našega denarja — pokojnin nam torej država ne daje kot darilo.

Značilen pojav današnje dobe je tudi pravna nesigurnost našega slu- žbenega položaja. Določbe uradniškega zakona, ki je bil po dolgem pretresa- nju s sodelovanjem strokovnjakov in organizacij končno le izdan, se menja- jo v naglici in sili s posebnimi odred- bami. Nadaljni znak krize so letošnje redukcije. Državni uslužbenci nismo niti sezonski, niti ne konjunkturni delavci. Če državna uprava zahteva za brezhibno poslovanje določeno število uslužbencev, se le-to ne sme zmanjševati, če naj uprava posluje smoteno in urejeno. Za vse uslužbence je pa treba najti kritja v drž. proračunu, ne- glede na trenutno krizo. Najteže za- dene redukcija uslužbenec, ki še nima- jo polnih službenih let in ki za druge, nedržavne službe sploh niso kvalifici- rani. Opravičljivo je samo upokoјeva-

nje uslužbenec s polnimi leti. To vprašanje se tiče tudi staršev, ki šola- jo otroke z namenom, da bodo dobili kdaj mesto v državni službi po svoji izobrazbi. Redukcije bi bile nepotrebn- e, če bi imeli na razpolago točno iz- delano uradno statistiko službenih po- ložajev v državni upravi. Po ti stati- stiki bi se mogla mladina ravnati pri izbiri šolanja.

O vzrokih krize držav. uslužben- stva je poročevalec navajal, da se je precej po prevratu navzlic raznim za- prekam vendarle posrečilo pripraviti podlago za načrt splošnega uradniške- ga zakona za vso državo. Ustavotvor- na skupščina, ki je konec leta 1920. bila izvoljena, je štela skoro četrtno poslancev iz vrst držav. uslužbenstva. Pri lanskih volitvah pa aktivni državni uslužbenci sploh niso imeli več pasiv- ne volilne pravice, zato tudi niso v na- ši sedanji narodni skupščini zastopani. Leta 1921. je bila sprejeta tako zvana vidovdanska ustava, ki je določila, da se mora najkasneje v dveh letih izdati nov enotni uradniški zakon. Zadnji dan pred potekom tega roka je bil le- ta 1923. uradniški zakon res izgloso- van. Zaradi spremembe v vladi so se pa zadnji dan iz soglasno sprejetega osnutka zakona črtale mnoge prevaž- ne določbe, zlasti o izenačenju vseh pokojnin, tako da je ta uradniški zakon iz leta 1923. ustvaril toliko različnih kategorij upokoјencev. Poročevalec, ki je bil dve leti referent in urejevalatelj zakonskega osnutka, je obenem z dru- gimi člani v znak protesta zoper kri- vične spremembe pred glasovanjem o uradniškem zakonu zapustil skupščino. Tudi ureditve službenih mest in nujno potrebni, dokončni razpored, ki naj bi bil prišel v uradniški zakon, se je zavláčeval polni dve leti. Zato je urad- niški zakon pooblastil ministrski svet, da sme v teku dveh mesecev izdati uredbo o razvrstitvi drž. uslužbencev, katera pa se mora čimprej predložiti narodni skupščini, da jo odobri. Ta v največji naglici sestavljena uredba, ki je rodila toliko neprijetnih in škodljivi- vih posledic, je sicer izšla v določenem roku, toda pred narodno skupščino sploh ni nikdar prišla. (Konec prih.)

Znižanje draginjskih doklad upokoјencem.

(Konec.)

Če se žena, ki je osebna upokoјen- ka, zopet poroči, ima pravico do rodb. doklade za otroka iz prvega zakona samo, če je imela do dne zopetne mo- žitve pravico do rodb. doklade za tega otroka. Po prejšnji uredbi je ta pra- vica brezpogojno oživila neglede na to, ali je imela žena v slučaju zopetne možitve pravico do rodb. doklade ali ne.

Med splošnimi dočločili vsebovani- mi v členih 23. do 33. je prinesla nova uredba več občutnih sprememb.

Po členu 25. uredbe ne pripadata osebna in rodbinska drag. doklada upokoјencu, ki imajo od osebnega de- la ali imovine čistega dohodka na me- sec: a) nad 2500 Din, če znaša njih osebna doklada pod 2000 Din, b) nad 2999 Din, če znaša njih osebna dokla- da 2000 Din ali več.

Minimum dohodka, poleg katere- ga ima upokoјenec pravico do osebne in rodb. doklade, se je torej znižal od 3000 Din na 2500 Din. Nadalje so od- padle s tem členom vse izjeme, katere je vsebovala prejšnja uredba za upoko- jene ministre, za one osebne upokoјen- ce, ki so bili upokoјeni po dovršenih 20 letih efektivne službe in pa upoko- jenke, ki prejemajo rodbinsko pokoj- nino in imajo več kot 65 let starosti. Te osebe zgube po novi uredbi vse do- klade, če presegajo njih dohodki do- ločeni minimum

Kaj pa je z upokoјenci, ki imajo od 2500 Din do 2999 Din dohodka, če znaša njih osebna doklada nad 2000 Din? Ali imajo pravico do doklade? Po stilizaciji čl. 25. ni za ta slučaj ni- česar predvidenega. Toda ako zgubi upokoјenec, ki ima nad 2500 Din do- hodka, vse doklade če znaša njegova osebna doklada pod 2000 Din, tem prej jih mora zgubiti oni, ki prejema nad 2000 Din osebne doklade.

Nadaljnjo izjemo od dosedanjih predpisov tvori določilo člena 27. ure- dbe, ki se glasi: »Za čisti dohodek po tej uredbi se smatra dohodek, ki ostane, če se odbijejo obremenitve za javne davščine«. Po prejšnji uredbi se je sma- tral kot čisti dohodek tisti znesek, ki je ostal po odbitku vseh bremen, torej po odbitku javnih davščin in vseh drugih bremen in stroškov, ki so bili v zvezi z dohodki. V tem pogledu je torej nova določba strožja.

Po členu 26. ne gre niti osebna niti rodb. doklada upokoјencem, ki se bavijo s samostojnim obrtom, za če- gar opravljanje je potrebna pooblasti- tev, odnosno dovolitev pristojnega oblastva, neglede na velikost dohodka, ki izhaja iz takega dela. To velja tudi za ono samostojno delo, ki ne spada pod zakon o obrtih, a je odobritev za njegovo opravljanje urejena z drugi- mi posebnimi zakoni, kakor: delo od- vetnikov, javnih notarjev, pooblašče-

nih inženjerjev in arhitektov, zdravnikov, babic, lekarnarjev itd. Pri tem členu bi bilo pripomniti, da je odpravljena starostna meja. Po prejšnji uredbi so imeli upokojenci, ki so dovršili 65 let starosti, pravico do doklad neglede na to, če so izvrševali samostojno obrt ali ne. Po novi uredbi pa ne bodo več prejeli drag. doklad.

Glede ostalih določil, ki se nanašajo na rodbinske doklade, ni prišlo na nova uredba nobenih bistvenih sprememb. Ker so bila ta določila že pojasnjena v št. 3. našega lista z dne 20. januarja 1932., jih tukaj ne bomo ponovno omenjali.

Slednjič bi bilo treba še omeniti, da predpisuje čl. 29. uredbe nov obrazec za prejemanje drag. doklad, ki se od starega obrazca razlikuje le v toliko, da je treba v toč. 3. navesti tudi banovinsko ali občinsko službo žene, v toč. 6. pa, ali je otrok iz prvega ali drugega zakona. Posebno se opozarja-

jo vložilci prijav, da je treba v točkah 2. in 4., v katerih se zahtevajo podatki glede dohodka vložilca oz. njegove žene, navesti tudi kraj, v katerem se nahaja posestvo, oziroma v katerem se prejema dohodek od osebnega dela, privatne službe ali samostalnega dela. Te uredbe so potrebne z ozirom na pristojnost občinskih ali davčnih oblastev za izdajanje potrdil, ki se morajo kot dokazila priložiti tema dvema rubrikama. Pristojnost se namreč ugotavlja po območju onega kraja, v katerem leži posestvo ali v katerem se prejema dohodek. Če nima vložilec prijave nobenega posestva niti dohodka, je za izdajo negativnega potrdila pristojno ono občinsko ali davčno oblastvo, v katerem območju vložilec stalno stanuje. Tako negativno poročilo je vselej potrebno, kakor tudi jamstvo dveh aktivnih ali upokojenih državnih uslužbencev, da živi upokojenec res s svojo ženo v zakonski skupnosti.

Izdajanje zdravniških potrdil.

Minister za socialno politiko in narodno zdravje je na podlagi zakona o zdravniških predpisal pravilnik o obliki, vsebini in o načinu izdajanja zdravniških potrdil. Po tem pravilniku smejo izdajati zdravniška potrdila (spričevala) zdravniki, ki so dobili pravico do zdravniške prakse in so vpisani v imenik Zdravniške zbornice in pa vsi zdravniki v javni (državni, banovinski ali občinski) službi. Vendar smejo zdravniki v javnih službah izdajati samo uradna zdravniška potrdila. Ostali navedeni zdravniki pa morajo o izdanih zdravniških spričevalih voditi sezname. V teh morajo biti po zaporednih številkah naslednji podatki: ime preiskanca, rojstni podatki, bivališče, povod za izdajanje spričevala, in kratak izpisek iz izvida.

Zasebni zdravniki morajo izdajati spričevala samo na predpisanih obrazcih, javni zdravniki pa izdajajo uradna-zdravniška potrdila samo na zahtevo javnih oblastev ali ustanov. Tako potrdilo oziroma spričevalo mora biti sestavljeno v obliki uradnega zapisnika, katerega mora overiti predstavnik dotičnega državnega oblastva. Zdravniška spričevala za svrhe zavarovalnih družb smejo zdravni-

ki izdati na njihovih obrazcih, če so vsaj v glavnem sestavljeni po zahtevah tega pravilnika. Za izostanek učencev iz šole smejo šolski zdravniki ali poliklinike izdajati navadna uradna poročila. Zdravniki socialno zavarovalnih ustanov izdajajo spričevala po odnosnih posebnih predpisih in na posebe predpisanih obrazcih.

Sleherno zdravniško spričevalo mora biti opremljeno s tekočo številko vpisnika. Obsegati mora 1. osebni popis preiskanca, 2. popis bolezni, 3. izvid, 4. mnenje. Na koncu mnenja je označiti stanje bolezni. Mnenje mora biti vestransko obrazloženo in mora vsebovati jasen predlog zdravnika, ki izdaja spričevalo.

Za sodno zdravniške preglede veljajo določbe kazenskega postopka.

Obrazce za izdajanje zdravniških spričeval zasebnih zdravnikov morajo založiti zdravniške zbornice. Spričevala smejo biti napisana samo v državnem jeziku, razločno in razumljivo tudi nestrokovnjakom. Znanstvene in tehnične latinske izraze smejo vsebovati samo kot dopolnilo domačemu besedilu ali pa če za te izraze ni domačih izrazov.

Solgin:

Dnevničarji in nastavitvev.

Kakor izvemo, je ljubljansko višje deželno sodišče na svojem področju imenovalo večje število dnevničarjev na dosedanjem službenem mestu zvanikom.

V zadnjih letih so se le izjemoma imenovali dnevničarji za uradnike, oz. so se sploh nastavliali deloma zaradi tega, ker reflektanti iz dnevničarskih vrst niso imeli strokovne kvalifikacije ali pa predpisane šolske izobrazbe, deloma pa tudi, ker so od leta do leta to zabranjevali finančni zakoni. Takšno je bilo stanje do uveljavljanja sedanjega uradniškega zakona. Pragmatika pa je dala marsikateremu dnevničarju tehtne pomisleke, ker določa, da dnevničar — kljub zahtevani kvalifikaciji — ne more postati uradnik in da se mu službena doba, ki jo je prebil v svojstvu dnevničarja, ne všteje

v pokojnino ter da znaša odpovedna doba obojestransko 14 dni brez navedbe razloga ob odpustu iz službe. Iz tega izhaja, da pragmatika v zvezi z uredbo z dne 15. januarja 1932. ne nudi dnevničarjem nikakršne eksistenčne gotovosti.

Kot se iz tega razvidi, je novim imenovanim zvanikom dana možnost, da vsaj nekoliko lažje postanejo uradniki, ko so si po dolgih letih pridobili stalnost in s tem premestili eno glavnih zaprek, določenih v uradniškem zakonu.

Kakor smo informirani, so zasedli mesta zvanikom tisti dnevničarji, ki imajo po 5—10 let dnevničarske službe, in to odlično ocenjene, ki imajo strokovno in po večini tudi šolsko izobrazbo, kakor jo zahteva zakon za uradnika. Kakor sem zgoraj omenil,

imajo nekateri novoimenovani po 5 do 10 let efektivne, v stroki kot dnevničarji prestane službe in je znašala njihova zadnja dnevničarska mesečna nagrada 1083 Din (čistih 1011 Din).

Princip pragmatike je, da obdrži državni uslužbenec stare prejemke, če so višji od onih, ki mu sicer pripadejo zaradi imenovanja. Od tega lepega določila pa so — žal — izvzeti dnevničarji. Po besedilu dekretov so novoimenovani postavljeni v III. skupino zvanikom z mesečno plačo 840 Din brez všteta dnevničarskih let, kar je seveda popolnoma v smislu zakona. In tukaj nastopijo one — rekel bi anomalije —, če primerjamo dnevničarsko nagrado v znesku 1083 Din (1011 dinarjev) in novo zvanikomsko plačo v znesku 840 Din (805 Din). Pokaže se razlika kosmatih 243 Din na mesec ali čistih 206 Din na mesec v škodo novoimenovanim. Ako sedaj prištejemo ti gmotni izgubi še eno mesečno plačo, ki zapade v prid pokojninskega sklada, in k temu še vsa izgubljena dnevničarska leta, postane razum-

ljivo, da je to imenovanje z gmotnega stališča nekoliko manj zadovoljivo.

Ne morem pa pri tem prezreti dejstva, da dobijo tisti že starejši zvanikomniki, ki so bili prej kot dnevničarji tovariši pravkar po novem ur. zakonu imenovanih zvanikomnikov, višje prejemke, dasiravno nimajo niti strokovnega izpita in še zdaleka ne toliko let službe.

Vsled raznih okoliščin se je krila delovna potreba pri pisarniških poslih pravosodne in drugih državnih uprav z dnevničarji, za katera mesta je bilo vedno dovolj reflektantov. Vsak je namreč upal takrat, da bo že počasi prišel do eksistenčnega minima in se je resno potrudil, da se pokaže vrednega državne službe. Tako pa so sedaj nastavljeni zvanikomniki začeli skoraj z istimi dohodki kot pred 5—10 leti kot dnevničarji.

Umestno bi bilo zato apelirati na merodajne činitelje zaradi potrebne korekture zakona, da se prepreči ta velika gmotna in moralna izguba dnevničarjev.

Vestnik.

Vsem onim, ki se jih tiče! Vse naročnike, ki so z naročnino na dolgu, nujno vabimo, da zaostanke čimprej poravnajo. Kdor v teh kritičnih časih — dasi bi z malce dobre volje to mogel storiti — ne poravnja točno svojih obveznosti napram skupnemu našemu stanovskemu glasilu, je škodljivec vsega stanu. Naj se varčevanje ne pričinja ravno pri teh najmanjših izdatkih, pri malenkostni naročnini za naš list, ki znaša komaj 3/33 Din na mesec! — Zato: poravnajte zaostalo naročnino!

Važna razsodba državnega sveta. V prih. številki objavimo besedilo obširne razsodbe državnega sveta, ki vsebuje značilno in pomembno stališče tega najvišjega upravnega sodišča o vprašanju pravice do upokojevanja drž. uslužbencev in njihovem odpustu iz službe. Zaradi pomanjkanja prostora nismo mogli zanimive razsodbe že prej objaviti.

Važnost prilog uslužbenskih listov. Iz ljubljanskega »Poštarija« posnemamo, da je ob upokojitvi nekega uslužbenca invalida odločilo prometno ministrstvo, da se njegovo vojaško službovanje, o katerem v uslužb. listu ni bilo nobenega pritrdila, ne vpoštevajo pri odmeri pokojnine. Kot razlog navaja ministrstvo, da je bil uslužbenec po 1. odst. § 274. u. z. dolžan do konca julija 1931. predložiti vse potrebne listine, s katerimi dokazuje svojo pravico do vračunavanja določenega službovanja za pokojnino. — Zaradi tega in ker so morda taki primeri tudi v drugih strokah, opozarjamo vse tovariše, naj vsaj zdaj naknadno predložijo potrebne listine v dokaz službovanja, katero žele, da se jim ob upokojitvi prizna v pokojnino. Potrdila o vojaški službi izdajajo, če gre za spopolnitev uslužbenskega lista, brezplačno pristojna poveljstva vojnih okrožij.

Prostovoljni pristop k pokojninskemu skladu. Po določbah novega uradniškega zak. morejo upokojenci, upokojeni s prejemki po zakonu, ki so veljali pred 1. septembrom 1923. (tkzv. »staroupokojenci«), prostovoljno postati člani uradniškega pokojninskega sklada tako, da plačujejo v pokojnin-

ski sklad — če niso bili upokojeni s polnimi službenimi leti — toliko časa, da dosežejo po smrti najvišjo možno rodbinsko pokojnino za svoje družine. Na več vprašanj objavljamo, da še ni izšel pravilnik o poslovanju tega pokojninskega sklada, ki je predviden v uradniškem zakonu. Dokler pravilnik ne bo izdan, je vsak prostovoljni pristop v uradniški pokojninski sklad nemogoč, kar je finančno ministrstvo že nekajkrat na konkretne prošnje poednih upokojencev sporočilo.

Učiteljsvo nima ničesar od stanarin, ki jih plačujejo občine. Županska zveza objavlja številke, ki kažejo, koliko znašajo stanarine, ki jih morajo občine po zakonu plačevati učiteljsvu. Da ne bo napačnega umevanja v javnosti, objavlja Jugoslovensko učiteljsko združenje — sekcija za Dravsko banovino, da odteguje redno toliko država na račun stanarin učiteljsvu od draginskih doklad, tako da učiteljsvo od občinskih stanarin nima ničesar — razen velikih neprijetnosti in spodtike od občin.

Poštarski orkester. Poročali smo že, da se je pred kratkim s pomočjo Društva nižjih poštних uslužbencev v Ljubljani ustanovilo pevsko društvo poštarjev. Isto društvo pripravlja tudi ustanovitev posebnega poštnege orkestra. Po vzoru drugih stanov, kot železničarjev, gasilcev in drugih name ravajo tudi poštni uslužbenci ustanoviti lastno godbeno društvo, ki bi s svojim orkestrom moglo javno nastopati. Ideja je vsekakor dobra in zasluži, da se uresniči.

Zdravstveni pregled šolske dece. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je s posebnim pravilnikom določilo, da se morajo vsi otroci, ki se vpšejo v šolo, pred vpisom zdravniško pregledati. Pristojen je za to šolski zdravnik, če ga ni, pa državni ali občinski zdravnik. V osnovno šolo se ne morejo sprejemati otroci, ki so telesno prešibko razviti, da ne morejo hoditi v šolo in sedeti v klopi, nadalje tudi ne otroci, ki ne morejo uspešno slediti pouku zaradi pomanjkljivih čutil.

Francis Carco:

Stric.

Stara mati je potisnila »stričev« naslanjač na svetli vrtiček. Natančno se spominim senčnic, ki so jih obraščale zelenike, dolgih, z grabljami zgajenih drevoredov in vejevja. »Stric« se je igral s svojimi prsti. Skrbno je sklepal roke, tesno stisnil prste in sedel nato dolge četrti ure z odprtimi usti... Nato so morali prste ubogega bebca narahlo razločiti...

Jaz sem bil živahnjejši. »Stric« mi ni bil prav nič všeč. Njegov strmi pogled me je plašil. Ah, in kakšno peklensko veselje sem občutil, če sem na gugalnici vihral po zraku, da sta se kola tresla in sta obroča škripala. Zletel sem prav visoko navzgor in spet k tlom in s silnim tulenjem sem padel prav na noge. In »stric«, ki me je opazoval, kako sem kot žoga zletel čezenj, je iztegnil roke za menoj in zakričal. Dali so me v šolo.

Slišal sem izvanredne reči. Tako mi je naznanil učitelj:

»Ivan, Pavel, René Cauchoise, ti si bil dne 3. julija 1880 rojen v Nouméi na Novi Kaledoniji. Prideš v osmi razred.«

Da, kaj ni babica vedela, kje sem se rodil? Hotel sem odgovoriti, da sem prišel na svet »pri nas«, tam za Svetim Brunom. Šlo mi je kar na jok.

Učitelj mi je položil svojo debelo dlan na glavo in dejal:

»Saj si majhen, pogumen fant!«

Šolski tovariši so na dvorišču bili žogo. Nisem se pomešal mednje. Rajši sem šel na igrišče in tam poiskal tiste, ki so metali krogle, ali pa sem sam šetal na okrog. Pogostoma sem si dejal, da bi verjel, da sem se rodil na otoku Kaledoniji. Ker pa se tega nisem spominjal, sem se obotavljal verjeti. Vsak četrtek me je prišla obiskat babica in mi prinesla sladkarij. »Stric je zelo bolan,« je večkrat rekla stara mati. Ob nedeljah smo šli na sprehod po veliki cesti.

... Če se zdaj spominjam mladosti, se mi v spominu vrta drago obličje pojoče stare žene. Potem vidim tudi še trezno sprejemnico, kjer so bile stene pokrite z risbami, palmovimi listi in modeli. Drugi moji spomini časih obledijo.

Vseeno, še zdaj imam zmerom čudni občutek, ki me je prevzel vselej, kadar sem kot dijak odprl atlant. V malem modrem četverkotu je bil vrisan otok: Nouméa, La Dombia, otok Nou in Damski zaliv... Ta imena so mi na prečuden način napolnila srce z otožnostjo. Zmedeni utisi s potovanja so se mi porajali. Toda kako naj vse to izrazim?... Kako naj opišem to žareče demotožje in prebujenje tako velike in silovite skrivnosti... In tedaj se je zgodilo, da mi je nekega večera v maju — ne morem se prav natanko spomniti na povod — nenadoma vstalo v spominu ime nekega našega nekdanjega sluga: Arona!

Bil je visok, slok, spreten in vesel... Velike počitnice so se bližale in kostanji

na dvorišču, na katere je težko pritiskalo sonce, skoro niso dajali več sence. Šolske sebe so bile hladne in če si položil lica na počrneli les klopi, so začutila prijeten hlad. Samo v vedenju nisem mogel dobiti odlike...

Ko sem po desetih mesecih, kolikor sem bil z doma, stopil spet v domačo hišo, se mi je zdela polna čiste samote. Trava je poganjala po vrtu. Preveč rdeče rože so se osipale in bujno razvele kozje pogačice so plezale po zverženem zidovju. V ti okoliščini je »moj sen« dobival znova in kar bojazen vzbujajoče resnične oblike. Čudna stvar! Ta mala hiša za Svetim Brunom mi je odkrila nenadoma, da nekje drugod stoji neka druga hiša, drug vrtni zid, kjer sem kot otrok doživljal prav isti živ občutek omotice. Toda spenjalke, ki so plezale po debelih in gladkih palmah in bananovce so nadomeščale tu rože in vitke murve. In zdaj sem občutil samo eno edino poželjenje, ki me je trpinčilo, da bi govoril... Babica, katero je skrb za »stričev«

Iz organizacij.

Razid starega učiteljskega društva.

Pred 70 leti je bilo ustanovljeno »Društvo v pomoč učiteljem, njihovim vdovam in sirotam na Kranjskem«. To dobrodelno društvo je bilo za tedanje čase in za vsa dolga doba svojega obstanka velikega socialnega pomena in je nudilo marsikateri učiteljski vdovi in sirotam znatno pomoč. Tudi med svetovno vojno je izpolnjevalo svojo nalogo v prav odlični meri. Ker se je pa zaradi denarne in splošne gospodarske krize vrednost denarja stalno manjšala in so nastale med učiteljskim nove podpirne organizacije, je število članstva začelo padati. Odborniki in člani društva so bili povečini sami starejši, že upokojeni učitelji. V zadnjem upravnem letu je društvo štel samo 55 članov. Meseca oktobra lani je društvo sklicalo izredni občni zbor, ki je sklenil likvidacijo in predajo društvene imovine zadrugi. Učiteljski dom v Ljubljani, ki ima tudi namen podpirati učiteljske sirote. Navedena zadruga je nedavno prevzela društveno premoženje v znesku 41.168 Din z vsemi pravicami in dolžnostmi napram članom in njihovim rodbinam po prejšnjih pravih. Od zastopnikov likvidiranega »Društva v pomoč učiteljem« je g. J. Režek načeloval družstvu 35 let, g. Alojzij Kečelj, je opravljal tajniške posle tudi 35 let, g. Jakob Furlan je upravljal premoženje društva 24 let. S tem korakom se je ideja zgraditve Učiteljskega doma v Ljubljani približala za dober korak svojemu uresničenju, k čemer je likvidirano dobrodelno društvo še s svojo zadnjo odločitvijo znatno pripomoglo.

Glasbeno delovanje železničarjev. Železničarsko glasbeno društvo »Sloga« v Ljubljani vzdržuje orkester, godbo na pihalu in velik pevski zbor. Razen tega ima še posebno glasbeno šolo, v kateri se zdaj šola 250 otrok slovenskih železničarjev v petju in glashi za male prispevke. V orkestru, godbi na pihala in pevskem zboru pa sodeluje okrog 200 članov in članic. — V Mariboru je pa železničarsko glasbeno društvo »Drava« ustanovilo godbo na pihalu in pevski zbor. V načrtu je osnovevanje slične glasbene šole, kot v Ljubljani. Obe društvi vršita važno kulturno nalogo med slovenskimi železničarji in sta si tudi v širši javnosti že pridobili obče priznanje.

Iz organizacije nižjih poštinskih uslužbenec. Zaradi predpisov § 76 u. z. je ljubljansko Osrednje društvo nižjih p. t. t. uslužbenec, ki obstoji že 30 let, prejelo odlok, da mu nadaljni obstoj ni več dovoljen. Zoper ta odlok je imenovana organizacija vložila tožbo na državni svet, potem ko je že prej svoja pravila spravila v sklad z navedenim § 76 u. z. To stališče je organizacija zavzela z ozirom na to, ker društvo razpolaga s precejšnjim premoženjem, ki je namenjeno za podpiranje potrebnega članstva. Društveni odbor je nedavno prejel odlok od policijske uprave v Ljubljani, da do končne odločbe državnega sveta društvo ne sme sklicati občnega zbora, pač pa odbor lahko opravlja tekoče posle. — Organizacija opira svojo tožbo na tolmačenje, po katerem je pojem »stroke« treba istovetiti s pojmom bivših uradniških kategorij. Razsodba državnega sveta bo načelnega pomena tudi za druga strokovna društva drž. uslužbenec. Zato homo o nji svojčas poročali.

Po svetu.

Preveč uradništva v Avstriji. Nekaj avstrijski list je objavil kratek, a zanimiv pregled uradništva nekaterih avstrijskih osrednjih zveznih uradov. Iz tega pregleda posnemamo: »Leta

preveč zaposlevala, ni niti slutila, kakšne blazne blodnje so se me polastile, kadar sta se najina pogleda srečala. Hotel sem zaklicati: »Babica! Babica!« Ob nizki strehi hišne lope je stalo neznano južno drevo močno dišeče kot terebinte, dve veliki, cvečasti breskvi, melonovo drevo in granatne jablane. Zrak je bil prepoln duha po cimetrovih drevesih, napojen z vonjem po soli in po soncu in onstran vrtnega zidu so grozili orjaški listi aloj in kaktej s svojimi svetlomodrimi ostmi.

Toda prišlo je vse drugače, in sicer takole. »Stric« je umiral. Pazili so, da tega le čim redkeje videl, toda prav natančno sem čutil, po spokojnem izrazu njegovega modrikastega in oteklega obraza, da pač ne bo več dolgo živel. Da povem prav po pravici: njegova smrt me ni ravno hudo vznemirjala. Značila mi je konec grozne more. Vendar se me je polastila neizrekljivo žalost. Postal sem plen prividov, nezaupljiv in trd. Ko sem se zvečer zaklenil v sobo, nisem mogel zaspati. Bilo je enajst,

1914 je imela Avstrija za 28 milijonov prebivalcev v ministrskem predstestvu in notranjem ministrstvu samo 5 oddelnih (sekcij) načelnikov in 27 uradnikov II. čin. razreda. Danes seveda potrebujejo za 6,5 milijona prebivalcev prav toliko oddelnih načelnikov kot takrat in k temu še 61 višjih uradnikov. Še slabše je na policijskem ravnateljstvu. Leta 1914: predsednik, 2 dvorna svetnika. Danes seveda: predsednik, namestnik predsednika, 20 (!!) dvornih svetnikov. Pri orožništvu je bilo preje 45 vodilnih uradnikov, danes jih je 77! V naučnem ministrstvu je bilo preje 23 oddelnih načelnikov in ministrskih svetnikov, danes pa 32, nešteti preobilico uradnikov II. plačilnega razreda v knjižnicah, muzejih, v zveznem statističnem uradu itd. V poljedelskem ministrstvu so bili leta 1914: 4 oddelni načelniki in 18 dvornih svetnikov, a danes je isto število načelnikov, zato pa kar 44 dvornih svetnikov. In na vse zadnje, kar je še najhujše: v trgovinskem ministrstvu, ki je prevzelo posle, kateri so spadali prej v trgovinsko, železniško in gradbeno ministrstvo za javna dela, je zdaj 253 uradnikov I. in II. razreda, dočim so bili prej v vseh treh ministrstvih skupaj samo 103 visoki in najvišji uradniki.«

Evropska zveza železničarjev. V Nizzi na Francoskem se je ustanovila »Federacija društev evropskih železniških uslužbenec«. Ta zveza se deli v dve skupini. V prvi so člani, katere odpošljejo posamezna društva ali zveze železničarjev na kongrese federacije same. Evropska zveza železničarjev je popolnoma nepolitična organizacija, tako da morejo biti včlanjena društva najrazličnejših držav. Njen glavni cilj je ustanovitev počitniškega doma na francoski Rivijeri. Da pridobi potrebna sredstva za zgraditev vzornega doma, ki bo opremljen z vsemi higijenskim napravami, bo služila članarina, katero plačujejo člani federacije. Član more postati vsak uslužbenec evropskih železnic, ki plača na leto 10 frankov članarine. Zato dobi vsako leto posebno, z zaporedno številko označeno srečko. Pod nadzorstvom letnega kongresa se vrši vsako leto vlečenje srečk, tako, da imejatelji 1500 srečk, katere bodo izvlečene, dobe pravico do 14-dnevnega brezplačnega bivanja v domu, 500 srečk bo pa nudilo ugodnost 4-tedenskega brezplačnega bivanja in oskrbe v domu. Vsi drugi člani se bodo pa sprejemali za izredno nizke cene. Dom bo last posebne delniške družbe, delnice se pa razdele med včlanjena društva in sicer za vsakih 100 članov po ena delnica. Federacija bo poskrbela za brezplačno vožnjo po železnicah vseh držav do doma v Nizzi in nazaj. Prvi kongres se je vršil v Nizzi 15. aprila 1932. Vsako društvo sme odposlati enega ali dva člana.

Izrodki birokratičnega centralizma v Avstriji. V dunajskem parlamentu je govoril v razpravi o proračunu prosvetnega ministrstva poslanec

Obleka kemično čisti, barva, plista in lika tovarna J. O. S. REICH.

polnoč, ena... To noč sem legel kesneje kot običajno spat. Svetilka je razširjala rdeče trepetajoče odseve, ki so se odbijali v posevno obešenem zrcalu. Tedaj je naenkrat potrkalo na mojih vratih. Vstal sem in odprl. Stara mati mi je samó pomignila. Z njo naj bi šel... Ležal je v veliki postelji, kjer je sicer navadno spala babica. Njegovo obličje, ki je bilo sicer spačeno, je dobilo izraz globoke in čiste radosti... Med prsti, ki so bili za zmerom sklenjeni, je držal slonokoščen križec. In zdaj ne vem, kakšno brezmejno žalostno ganotje mi je raztrgalo živce. Omahnil sem babici v objem in skozi solze sem slišal glas, ki je čisto tiho in trepetaje rekel:

»Poljubi ga!«

Šele dosti kesneje sem izvedel grozno resnico. »Stric« je bil moj oče. Vrnil se je bil iz kolonij. V Nouméi se ga je lotila mrzlica in mati je tam doli umrla. Njemu je bilo usojeno, da se je kot beden in grozoten bebec, ki ni nikoli več spoznal ne matere ne sina, vrnil domov.

L. A.

Glöckel in izvajal, da so bili v istem ministrstvu leta 1914 4 oddelni načelniki in 14 ministrskih svetnikov, danes jih je pa: 4 oddelni načelniki in 29 svetnikov. Dejal je doslovno: »Vsaj 70% vsega dela, ki se izvrši, je nepotrebno in škodljivo. Često stoji na spisu po 100 podpisov, ne da bi mogel kdo najti odgovornega uradnika. Če naj se na Dunaju srednješolce na temelju zdravniškega spričevala oprosti dolžnosti posejanja telovadnega posuša, ne odloča o tem morda profesor-ski zbor, temveč deželni šolski svet. To pa znači najmanj 2000 nepotrebnih aktov na leto.«

Zdravstveni pregled železničarjev na Francoskem. Praktično novost za olajšanje zdravstvenega pregledovanja železniškega osebja, uslužbenega ob progi, je uvedla uprava družbe francoskih severnih železnic. Stavila je namreč v promet posebne zdravniške vozove, ki so opremljeni z vsemi potrebnimi aparati in zdravilnimi pripomočki. V teh vozovih so čakalnice, ordinacijski prostori, pisarne, celo celica za rentgenološko zdravljenje. S to novostjo je postalo potovanje uslužbenec na pregled v centralnih ambulantah nepotrebno.

Znižanje železničarskih plač na Poljskem. Službeni prejemki poljskih železniških uslužbenec strojne in vladne kospremne službe so bili vnovič znižani za deset odstotkov.

Iz ljubljanske nabavljalne zadruge.

Ljubljanska nabavljalna zadruga. — Iz novega cenika. — Moka: 0 gg, 0 g, 0 gl Din 3-25, moka št. 2 Din 3—, moka št. 5 Din 2-75, moka ržena Din 3-25; pšenični zdrob Din 3-50; činkvantiinov zdrob Din 3-25; testenine Din 7-25, testenine Francoze Din 6-75; sladkor: kristalni Din 13-25, v kockah Din 14-75; mast od 19. maja dalje domača Din 14-50; olje namizno la Din 13—, oljivo olje la Din 16—, bučno olje la Din 15—; kis vinski Din 4—, pristni vinski kis Din 5—; petrolej vodenočist Din 7—, gorilni špirit Din 7-50; drva žagana Din 124—, drva žagana in sekana Din 130, za takojšnje plačilo; premog, trboveljski kosovec, tona Din 415—, za takojšnje plačilo.

Nove knjige.

Joža Bekš: Iskre in plameni. Pravkar je izšla zbirka pesmi, katere je izdal Joža Bekš, dolgoletni tajnik nekdanje naše Zveze državnih nameščenecv in upokojencev v Ljubljani, znani uradniški organizator. Te verzje je zbral izmed svojih mnogoštevilnih pesnitev, ki so izšle v teku treh desetletij po raznih slovenskih leposlovnih revijah in dnevnikih. Knjiga je notranje razdeljena na šest delov. V prvih dveh so zbrana mladostna dela, ki kažejo toplo čustveno lirično noto in jim po iskrenosti občutja gre brez dvoma prvo mesto v knjigi. V nadaljnjih oddelkih objavlja avtor razne poskuse refleksivne lirčne poezije, slede pa prigodne pesmi in verzi domoljubnega značaja, tako da ta izbor podaja natančno razvojno sliko avtorjevega dela: od svežih ljubezenskih pesmic do moške dobe, kjer zazveni notranja resnoba in občutna trpkost življenja. Izmed najboljših pesmi tega časa je spominska pesem ob 70-letnici pisatelja Ivana Tavčarja in pa slovo ob njegovem grobu. — Prepričani smo, da bodo nele vsi znanci in prijatelji avtorja radi posegli po tej knjigi, ki kaže Bekša-poeza tudi kot človeka vsega, prav takega kakor res je, brez napačnega sramu ali ovinkov. Vzel jo bo rad v roko vsakdo, ki hoče ob teh pesmih v misli poihitati nazaj v komaj minulo, tako pestro dobo zadnjih treh decenijev. Knjiga, ki ima 140 strani, velja vezana v platno 40 dinarjev, broširana po 30 Din in se dobiva po knjigarnah. Naroča se tudi pri izdajatelju v Ljubljani, Dalmatinova ulica 3/III. Bekšev »Iskre in plameni« vsem prav toplo priporočamo!

»Sedaj vem, kaj je radio«. V esperantu spisal E. Aisberg, radio-inženjer v Parizu, v slovenski jezik prevedel Leopold André, profesor v Ljubljani. S 85 slikami in mnogimi stranskimi risbami 81 strani 8° — 1932. — Din 48—. Nihče ne more pogrešati te knjige, kdor se hoče temeljito seznaniti z radiem. Ne samo znanstveniki, marveč vsakdo, ki posluša radio, se bo

mного naučil iz te knjige. Vsakomur pa, ki že ima kako knjigo o radiu, bo dobro došlo dopolnilo v vrzeli tozadavne naše literature. Knjiga je pisana v dialogu preprosto in izčrpno obravnava uvod v radiotehniko in je namenjena začetniku. Kdor bo predelal to knjigo, bo razumel vsako knjigo iz radiotehnike. Knjiga je izšla v bolgarščini, češčini, estonsčini, francoščini, grščini, italijanščini, madjarščini, nemščini, portugalsčini in romunščini; kar kaže, da je knjiga svetovnega slovesa in je res dobra. Knjiga je lepo vezana ter tiskana na prvovrstnem papirju. Tudi tisk sam je velik in lep, tako da je za oči naravnost prijeten. Ker je radio danes ena najpogostejših iznajdb, s katero se mora seznaniti vsak inteligent, ne bo mogel pogrešati te knjige nihče, ki hoče vedeti, v čem obstoji umetnost radia in kaj je radio.

»Zdravje«. Doslej sta izšla letos dva zvezka, ki obsegata 3 številke. Vsebinska 1. številka poljudne zdravstvene revije »Zdravje«: Napredek ljudskega zdravja, urednik. Šola in zdravje mladine, Andrej Šorli. Nasveti za zimski čas. O vzgoji k treznosti. Strupena megla na Kranjskem in Hrvaškem pred 100 leti, I. Sašelj. Prerojenje: Orumenli listi. Pripoveduje Milan Vrtačnik. Glasnik higijenskih ustanov, urejuje dr. Karl Petrič. Vestnik protituberkuloznih lig. Drobiz. — Vsebinska 2.—3. številke »Zdravja«: Zima in zdravje, dr. Ivo Pirc. Gnezda in legla delavske tuberkuloze, Ivo Lah. Zdravje naših vasi, Andrej Šavli. Bolezni kot posledica nesnage, dr. Karl Petrič. O specialitetah. Glasnik higijenskih ustanov v Dravski banovini, urejuje dr. Karl Petrič. Prerojenje: Hudi dnevi. Pripoveduje Milan Vrtačnik. Drobiz. Vestnik protituberkuloznih lig. — Urednik dr. Ivo Pirc. Ilustrira Justin. — List izhaja vsakega petnajstega v mesecu. Uprava: Ljubljana, Zaloška cesta 2. Letna naročnina za Jugoslavijo 30 dinarjev. — Zelo poučni mesečnik toplo priporočamo!

Prečiščena izdaja zakona o taksah s pravilniki. Sestavljena je »Prečiščena izdaja zakona o taksah« s pravilniki, z vsemi sedanji spremembami in dopolnitvami. določbami iz pristojbinskega zakona, z vsemi važnejšimi pojasnili, navodili in načelnimi določbami, kakor tudi z vsemi določbami specialnih zakonov, ki se tičejo taksnega zakona. — »Prečiščeno izdanje zakona o taksah«, ki je izdelano natančno na podlagi uradnih podatkov, je bilo pred tiskanjem odobreno s strani gospoda finančnega ministra pod št. 32.852/31. To izdajo so sestavili: Petar Petrovič, višji svetnik davčnega oddelka finančnega ministrstva, Rad. Marinković in Drag. Pavlovič, višja tajnika finančnega ministrstva in referenta za takse v davčnem oddelku. — »Prečiščeno izdanje zakona o taksah« bo dotiskano v kratkem in se razpošlje. — Cena knjigi: v mehki vezavi 80 Din, trdo v platno vezani 100 dinarjev. — Naročila naj se pošiljajo na naslov: Petar Petrovič, Beograd, XIII, Kozjačka ulica 28.

Zdravstveni drobiž.

Zmotne srčne hibe. Marsikdo misli, da ima hibo ali da je sploh na srcu bolan; a ko pride s svojimi srčnimi težavami k zdravniku, izkaže objektivna preiskava srca normalne razmere. Večinoma so to nervozni nevrastenični ljudje, ki trpijo običajno tudi na motenju prebave. Večkrat je vzrok tudi čezmerno kajenje. Posebna skupina teh lažibolnikov so mladi ljudje v dobi rasti in na drugi strani ženske v premembnih letih ter moški okoli petdesetega leta. Vsi ti zmotni bolniki morejo gledati v bodočnost s pomirjenjem, ker so vse te »srčne bolezni« v nasprotju s pravimi organskimi hibami ozdravljive ter brez nadaljnjih posledic izginejo, če odstranimo povzročujoče vzroke. Vsako utripanje srca in vsako motenje bitja žile hvala Bogu še ni srčna hiba. Veliko je tudi srčnih težav, ki so posledica prebavnih nerednosti.

Če se ponoči zelo potimo, si dajmo pregledati pljuča od zdravnika. Zapišimo si temperaturo telesa opoldne, ob 4/5. uri popoldne in ob 8. uri zvečer. Proti nočnemu potenju pomaga tudi mrzel čaj kadulje (žavbelja) ali pa atropinska pilula.

Kokošje jajce odgovarja po svoji vsebini 150 gramom kravjega mleka, 20 gramov tolstega pripravljene mesa ali pa 20 gramov tolstega sira.

Pri starih ljudeh more pasti število srčnih utripov do 40 na minuto, tudi če so zdravi. (Iz »Zdravja«).

C. J. HAMANN

Ljubljana

Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perla, opreme nevest in novorojenčkov, perja, modnih potrebščin - Predtiskarija modernih ročnih del.

Ivan Perdan nasl., Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in specerijskega blaga.
Nudi po najnižji dnevni ceni: kavo, riž, testenine, najfinejše namizno olje, čaj, žganje ter vse drugo specerijsko blago.

Postrežba točna in solidna.

Kr. dvorni dobavitelj

ANTON VERBIČ, Ljubljana

Delikatese Telefon 2673 Špecerija

Najnižje cene! Sveže blago! Skrbna postrežba!

MANUFAKTURNA TRGOVINA

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA — STRITARJEVA ULICA 5

Priporoča svojo veliko izbiro volnenega blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preprog. (Pliš, tapestri itd.) — Puh, perje, kapok, volna, žima vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih angleških in čeških tovarn. Gg. uradnikom proti takojšnjemu plačilu 10% popusta.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporoča trdka

A. PERSCHE

LJUBLJANA, Marijin trg št. 8.

Priporočamo trdsko

M. Tičar, Ljubljana

za nakup vseh pisarniških in šolskih potrebščin.

DRAGO GORUP & Co.

K O N F E K C I J A

LJUBLJANA * MIKLOŠIČEVA CESTA 16/I.

V HIŠI DELNIŠKE TISKARNE (BAMBERGOVA HIŠA)

Pomladanski plašči in obleke v solidni, elegantni in najmodernejši izdelavi v veliki izbiri, po najnižjih cenah. —

Nogavice, kravate, žepne robce, rokavice, vezene, čipke, D. M. C. sukanec, gumbi, potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje v največji izbiri pri

Josip PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Telefonska št. 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

r. z. z. o. z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvo, zasnambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

Mnogo prihranite

če kupujete dobro blago. Le dobro blago je poceni, ker se lepo in dolgo nosi. Zato si oglejte veliko zalogo moškega in ženskega blaga za obleke, različne cefirje, šifone in kretona za telesno in posteljno perilo, posteljne garniture in odeje, zastore, preproge, perje in puh itd.

v manufakturi trgovini **A. ŽLENDER** * Ljubljana

Samo dobro blago! Mestni trg 22 Najnižje cene!

Gg. državnim uradnikom proti takojšnjemu plačilu 10% popusta!

Hranilnica Dravske banovine, Ljubljana

Prej Kranjska hranilnica - Ljubljana

Hranilnica Dravske banovine, Maribor

s podružnico v Celju

Vloge na knjižice in tekoče račune obrestujejo najugodnejše. * Za obveznosti in vloge jamči Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in svojo davčno močjo. Najvarnejša in najboljša naložba prihrankov.

Knjigarna Učiteljske tiskarne

v Ljubljani

Franciška

ulica 6

TELEFON ŠT. 3397

RAČUN POŠTNE

HRANIL. ŠT. 10.761

priporoča cenj. občinstvu svojo zalogo vseh pisarniških in šolskih potrebščin. Lastna izdelovalnica šol. zvezkov. Knjigarna sprejema naročbe na knjige iz inozemstva, na vse domače in inozemske liste, revije itd. Velika izbira razglednic in slik. Cene solidne! Postrežba točna! Zahtevajte cenik!

Dežnike**Nogavice**

VSE IZ LASTNE TOVARNE

v priznani solidni in elegantni izdelavi
ODDAJAMO PO TOVARNIŠKIH CENAH
v naši prodajalni v Ljubljani,
PRED ŠKOFIJO 10

PRVA JUGOSLOVANSKA TOVARNA DEŽNIKOV IN NOGAVIC

JOSIP VIDMAR**Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin, Ljubljana**

Vodnikov trg št. 5.

r. z. z. o. z.

Telefon št. 2421.

S 16. majem je stopil v veljavo nov revidiran cenik. Kdor ga ne bi dobil na dom, ga dobi v pisarni.

Sedaj vodi zadruga špecerijski oddelek in preskrbo kuriva. — Za jesen se uredi tudi nakup manufakture skupno s posestrimo železničarjev.

Dostavitev na dom!**Mesečni obroki!**

Državni uslužbenci! Kupujte v svoji zadrugi, širite smisel za njo med tov. nečlani. Od velike in močne zadruge je odvisna naša skupna boljša eksistenca.